

Kennari: Linda María Hauksdóttir og Sigríður H. Ragnarsdóttir

Tímafjöldi: 4

Kennslufyrirkomulag: Kennsla fer fram inni í bekk.

Bekkur: 7. bekkur

Samfélagsfræði

Samfélagsgreinar eru þær greinar sem fjalla um manninn, samfélög og menningu á upplýsandi og gagnrýninn hátt. Þær greina einingar samfélags og umhverfis frá hinum minnstu (einstaklingi, fjölskyldu, heimabyggð) til hinna stærstu (þjóða, heims, vistkerfa). Samfélagsgreinar spanna fjölbættar námsgreinar eins og sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði, trúarbragðafræði, lífsleikni og heimspeki ásamt siðfræði.

Markmið samfélagsgreina er að stuðla að skilningi nemenda á mörgum þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar viðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Einnig að fræða nemendur um gildi eins og jafnrétti, lýðræði, umhyggju og virðingu og þýðingu þessara gilda fyrir farsælt líf. Mikilvægt er að nemendur að nemendur tileinki sér réttisýni sem meðal annars byggir á hæfni til þess að setja sig í spor annarra og hæfni til þess að sjá fyrir afleiðingar gerða sinna fyrir umhverfið og þjóðfélagið í heild. Samfélagsgreinar örva bæði skapandi og gagnrýna hugsun og hvetja nemendur til þess að færa rök fyrir máli sínu og meta samkvæmni í skoðunum. Námi í siðfræði og trúarbragðafræði er ætlað að stuðla að menntun og þroska nemenda og efla skilning þeirra á íslensku samfélagi og menningu í fortíð og nútíð.

Nemendur fá leiðsögn í lýðræðislegum vinnubrögðum eins og þau geta komið fyrir á öllum þessu sviðum hvort sem um er að ræða fjölskylduna, vinahópinn, skólann eða samfélagið í víðara samhengi. Nemendur þjálfast í að greina margs konar gögn, túlka margvíslegar heimildir og meta frásagnir um fjölbreytileg lífsskilyrði fólks sem og þróun samfélags og menningar. Nemendur fræðast um réttindi sín og skyldur og læra um stofnanir samfélagsins.

Samfélagsfræði

Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: <i>Að nemandi geti:</i>	Leiðir:
<p>Reynsluheimur <i>Umhverfi, saga, samfélag og menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evrópa - Landfræði – Að rata um heiminn - Landfræði – Loftslag - Gyðingdómur – Sáttmáli Þjóðar - Íslam – Að lúta vilja guðs - Búddhatrú – Leiðin til nirvana - Hindúatrú – Guð í mörgum myndum - Kristin trú - Fagnaðarerindið - Myndbönd af netinu - Heimildamyndir - Gögn frá kennara - Google Earth 	<ul style="list-style-type: none"> • Sýnt fram á skilning á mikilvægum gildum, svo sem kærleika, mannhelgi, félagslegu réttlæti. umhyggju fyrir öðrum mönnum og öllu lífi. • Skýrt tengsl samfélags, náttúru, trúar og lífsviðhorfa fyrr og nú. • Fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta. • Aflað sér, metið og hagnýtt upplýsingar um menningar og samfélagsmálefni í margvíslegum gögnum og miðlum. • Notað mikilvæg hugtök til að fjalla um menningar- og samfélagsmálefni. • Lýst náttúruferlum. sem hafa áhrif á land og gróður. • Áttað sig á hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á búsetu og lífsskilyrði. • Lýst með dæmum áhrifum tækni og mannlegra athafna á samfélag og umhverfi. • Gert sér grein fyrir nýtingu og vernd auðlinda og umhverfis, hvernig hver einstaklingur getur lagt sitt af mörkum til verndar. • Notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga. • Rætt á upplýstan hátt um tímabil, atburði og persónur, sem vísað er til í þjóðfélagsumræðu. • Metið heimildir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð. • Velt fyrir sér ýmsum þáttum sem sagan hefur mótast af, svo sem umhverfi, samfélagsskipulagi og þjóðfélagsshreyfingum. • Greint hvernig sagan birtist í textum og munum, hefðum og minningum. • Lýst margbreytileika helstu trúarbragða og lífsviðhorfa og áhrifum þeirra á líf fólks. • Rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs. • Gert grein fyrir völdum frásögnum, hefðum, hátíðum, siðum og táknum í kristni og nokkrum helstu trúarbrögðum 	<ul style="list-style-type: none"> - Lestur - Umræður - Paravinna - Hópvinna - Innlögn - Þjálfunarefni - Myndefni - Hlustunarefni

		<p>heims.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borið saman valin trúar- og lífsviðhorf. • Nefnt dæmi um áhrif helgirita helstu trúarbragða á menningu og samfélög. • Borið kennsl á trúarlegar vísanir og tjáningu í listum og bókmenntum. • Gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra. • Lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta. • Gert grein fyrir hlutverki nokkurra helstu stofnana samfélagsins. • Gert grein fyrir hugmyndum um samhjálp og velferð og framkvæmd hennar í samfélaginu. • Lýst með dæmum hvernig samfélagsgerð tengist lífi einstaklinga. • Sýnt fram á skilning á kostnaði eigin neyslu og sé læs á þau áhrif sem ýmis tilboð og auglýsingar hafa á eigin neyslu og á samfélagið. • Séð gildi slysavarna og viðbragða við slysum í heimahúsum, nærsamfélagi og náttúrunni. 	
<p>Hugarheimur <i>Sjálfsmynd: Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> • Lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á sjálfsmynd hans, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu. • Lýst með dæmum gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats fyrir eigin sjálfsvitund. • Áttað sig á ólíkum kynhlutverkum á nokkrum sviðum og hvernig þau mótast og breytast. • Gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum. • Vegið og metið áhrif fyrirmynda og staðalmynda, hvernig vinna megi með þau á sjálfstæðan og uppbyggjandi hátt. • Lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á, áhrifum þeirra á hugsun og hegðun. • tileinkað sér heilbrigða og holla lífshætti, • Metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra. • Gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og rætt þýðingu þess, sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum. • Sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni. 	

<p>Félagsheimur Samskipti: Hæfni nemanda til að mynda og þróa tenngsl sín við aðra.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu. • Borið kennsl á ólíkan bakgrunn fólks og virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta. • Metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausan hátt. • Rökrætt um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga. • Tekið þátt í samræðu um stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur, sýnt ábyrgð í samskiptum og átti sig á réttindum sínum samkvæmt alþjóðasáttmálum. • Tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra. • Nefnt dæmi um gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu og rætt áhrif staðalímynda. • Sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra. • Rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra. • Rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum. • Tekið þátt í samfélagsmálum á ábyrgan hátt. • Sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju. 	
<p>Námsmat</p>	<p>Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti. Lögð er áhersla á að námsmat sé leiðbeinandi fyrir nemendur: alltaf í samræmi við stöðu þeirra og vísi þeim veginn áfram í náminu.</p>		